63ste Jaargang No. 5263 DAGBLAD Woensdag 12 November 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Directeur F. J. M. Wijnekus, Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Posthus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Spaanse Quaestie in de Uno

Churchill noemt de Labourregering dictatoriaal

Arbeidsdienstplicht in Engeland

VENEZUELA ANTI FRANCO.

Carlos Eduardo Stolk van Venezuela verzette zich fel tegen de voorstellen om de quaestie Franco van de agenda der Algemene Vergadering af te voeren. Hij hield in het Politiek Comité een rede met het doel maatregelen te treffen voor het herstel der vrijheid in Spanje, opdat het zo edele volk der Spanjaarden hun bestemming kunnen volgen. Stolk zeide, dat de betrekkingen tussen de leden van de Uno en Spanje werden vastgelegd in het Atlantisch Charter, toen Roosevelt en Churchill zeiden, dat de nieuwe wereldorganisatie het recht van zelfbestemming en van souvereiniteit herstellen zou in die landen, die daartoe niet in staat waren, omdat zij zuchtten onder het juk van de As. Daarvoor weigerde de Uno, de principepen aanvaardend neergelegd in het Charter en in de conferenties van Potsdam en San Francisco, de regering van Franco toe te laten tot de Uno. Hij legde uit, dat het een morele verwerping was en geen onmiddellijke actie, die begunstigd werd door de Algemene Vergadering. Wat de Uno deed was in overeenstemming met de onafhankelijkheid der natjes. Het was de stem, die het Spaanse volk hielp en verwachtingen wekte bij de rest van de wereld. Het toonde ook, dat de Uno belang stelde in Spanje en dat het een vurig verlangen had Spanje onder de leden op te nemen. Alle afvaardigingen in de Uno erkennen het aandeel van de Spaanse cultuur. Hij zeide verder: „Er is bijna een jaar voorbij en de verlangde verandering in de Spaanse regering is niet gekomen. Integendeel wij hebben het plebisciet in Spanje gezien en de voorwaarden, waaronder het gehouden werd. Venezuela zal stemmen voor alle voorstellen in de Uno, die ten doel hebben de vrijheid in Spanje te herstellen, opdat het edele Spaanse volk zonder vrees zal kunnen leven en zijn bestemming kan volgen.

CHURCHILL VALT REGERING AAN.

Churchill verklaarde in het Lagerhuis, dat men in Engeland zeer dicht genaderd is tot het dictatorschap onder de Labourregering. Churchill verwaarloosde het advies van zijn dokters om de strijd van de conservatieve partij in het Lagerhuis te leiden tegen de regeringswet om de macht van het Hogerhuis te beknotten. Churchill zeide, dat het doel is om een één Kameregering te krijgen naast het dictatorschap der ministers zonder rekening te houden met de wensen van de bevolking.

Wij naderen zeer dicht tot het dictatorschap zonder zijn misdadigheid echter en zijn werkdadigheid. Als een vrij geboren Engelsman haat ik het meeste afhankelijk te zijn van iemands genade of macht, zij het ook Hitler of Attlee.

Churchill, die deze maand 73 jaar wordt, was verkouden en verscheen gisteren niet bij de opening van het debat. Hij zeide dat zijn aanwezigheid heden onder enig protest geschiedde van zijn dokters. Churchill, die het debat leidde en de plaatsvervangend minister-president Herbert Morrison antwoordde, beschuldigde de regering van duistere intrigues met haar voorstel om de twee jaren, waarmede het Hogerhuis een wet van het Lagerhuis kan tegenhouden, te verminderen tot één jaar. Churchill, duidelijk herinnerend aan de grote conservatieve winsten en de Labourverliezen in de onlangs gehouden gemeenteraadsverkiezingen, verklaarde als er morgen algemene verkiezing is dan zou de socialistisch meerderheid in het Parlement verdwenen zijn. Indien zij nog een ander jaar wachten dan zullen zijzelf voor een aanzienlijke tijd verdwijnen en wel oneervol, onbezongen en ongehangen. Churchill beschuldigde de regering van dictatoriale neigingen en besloot met te zeggen, dat onbekwame ministers, die de wil van het volk naar de hel verwijzen, Engeland vele ellenden gebracht heeft.

EUROPA-DUITSLAND.

Marshall zeide het comité voor Buitenlandse Zaken van de Senaat, dat hij er niet aan twijfelde of er zal propaganda gevoerd worden om het Europese volk er van te overtuigen, dat iedere opbouw van Duitsland, Frankrijk, en Italië zal bedreigen. Hij verklaarde echter er op te vertrouwen, dat de Verenigde Staten door het uitvoeren van een herstellingsprogramma op de lange baan in staat zullen zijn deze verdraaiing der feiten te boven te komen.

Dat de economie van Duitsland hersteld moet worden, is van vitaal belang.

Wij moeten goed bedenken, dat door er tegen te zijn, wij een oorlogsmogelijkheid scheppen. Duitsland moet zichzelf kunnen onderhouden en in staat zijn deel te nemen aan de economie van Europa. Klaarblijkelijk doelend op de besprekingen te Londen, waar de grote mogendheden betreffende Duitsland niet tot overeenstemming kunnen komen, zeide Marshall, dat deze situatie niet veel uitleg behoefde. Het voornaamste doel der Verenigde Staten is om Europa weder recht op haar voeten te zetten en daarvoor is het herstel van Duitsland ook nodig.

MARSHALL VRAAGT MEER MILLIOENEN.

Staatssecretaris Marshall zeide, dat het Congres zal gevraagd worden om 60 millioen dollars beschikbaar te stellen voor hulpverlening aan China voor 1 Juli van het volgend jaar. Dit wordt toegevoegd aan de 2597 millioen dollars, die gevraagd werden voor hulpverlening aan de Europese landen en ter bestrijding van de bezettingskosten. Dit geld is alleen bestemd voor de eerste helft van 1948. Senator Breuster, Republikeins afgevaardigde van Maine en andere Republikeinse leiders hadden er op aangedrongen, dat de hulp aan China in het noodprogramma zou worden opgenomen. Toen hem gevraagd werd of er nog enige gelden gevraagd zullen worden voor Griekenland en Turkije antwoordde Marshall, dat volgens hem er niet meer geld nodig zal zijn voor deze landen in dit belastingjaar. Het belastingjaar eindigt op 30 Juli 1948.

Marshall verklaarde nog, dat het van vitaal belang is, dat Duitslands economie zal hersteld worden tot aan het punt, waarop het zichzelf zal kunnen onderhouden en mede zal kunnen werken aan het herstel van Europa.

MANIU SCHULDIG.

De militaire rechtbank te Boekarest bevond Juliu Maniu schuldig aan alle tegen hem ingebrachte beschuldigingen en veroordeelde hem wegens hoogverraad tot levenslange dwangarbeid. Bovendien kreeg hij tien jaren gevangenisstraf voor de overige misdrijven zoals het opwekken tot gewapende opstand, een gelegenheid zoeken om het land te ontvluchten, spionnage, samenzweren en in verbinding treden met buitenlandse mogendheden met het doel de regering omver te werpen en het trachten een regering buiten het land te vormen. Zijn helper Ion Mikallache werd ook wegens hoogverraad tot levenslange dwangarbeid veroordeeld. Beiden werden daarenboven nog beroofd van alle burgerlijke rechten en hun bezittingen werd in beslag genomen. De beschuldigden waren niet aanwezig bij het uitspreken van het vonnis. Gezien hun leeftijd werd de uitspraak gewijzigd in levenslange eenzame opsluiting.

ARBEIDSPLICHT IN ENGELAND.

De pers begroette met zulke woorden als een slavenstaat, totalitairisme en reglementering de nieuwe regeling, die de Britse minister van Arbeid George Isaacs trof om alle niet-werkende personen aan de arbeid te zetten. De minister zeide, dat allen, die niet aan de oproep om te werken voldeden, in de gevangenis gestopt zouden worden. Onder de regeling, die 12 December van kracht wordt, zullen alle mannen van 18 tot 50 jaar, die niet nuttig werken, ingeschreven worden in de arbeidsregisters om hen zodoende aan essentiële arbeid te helpen. Vrouwen tussen 18 en 40 jaar zullen eveneens daaronder vallen.

PRINSES ELISABETH.

Uit Buckingham Palace wordt bekend gemaakt, dat koning George zijn dochter Kroonprinses Elisabeth benoemd heeft tot Dame in de Orde van de Kousenband.

OVERVAL TE JERUSALEM.

Officieel werd bekend gemaakt dat een Britse politie-sergeant gedood, twee andere politie-sergeanten en een Britse konstabel gewond werden, toen zij zaten in front van een café in de Kingsway, de hoofdstraat van Jerusalem. De vijfde politieman ontsnapte aan verwonding, toen de aanval gedaan werd van het dak af van een huis aan de overkant van het café, waar de politiemannen zaten te eten.

LEGERMANOEUVRES IN TURKIJE.

Men verwacht, dat president Ismet Inonu van Turkije en minister-president Hasan Saka en nog andere regeringsleiders naar Thracië zullen vertrekken om de eerste uitgebreide veldmanoeuvres van het Turkse leger bij te wonen. Dit zijn de eersten sedert de oorlog. Tegelijkertijd zullen vlootmanoeuvres gehouden worden in de Zwarte Zee.

Inonu kwam gisteren van Ankara te Istanboel aan. Perscommentaren zeiden, dat hun afwezigheid uit de hoofdstad op een tijd, dat de politieke zaken hen normalerwijze daar eisen, de nadruk legt op de betekenis der manoeuvres.

EEN STANDBEELD VOOR CHURCHILL?

Naar men uit Londen bericht heeft Winston Churchill zelf de uitvoering van het Noordamerikaans plan beïemmerd. Dit plan bestaat in het vervaardigen van een standbeeld van Winston Churchill met zijn sigaar. Het standbeeld, dat een 200 voet lengte zal bedragen, komt te staan op de krijtrotsen van Dover.

Op een officieel banket, dat gegeven werd door J. A. Willes, burgemeester van New Romney, een kuststad van Dover, zeide laatstgenoemde, dat hij een brief van Winston Churchill ontvangen had, waarin deze hem schreef de voorkeur te geven de uitvoering van genoemd plan uit te stellen, totdat hij zich had teruggetrokken uit de politiek.

De Noordamerikaanse ingenieur Charles Davies was een voorstander van een groot standbeeld van Churchill, omringd door vier zeer grote buldoggen. Het electrisch belicht sigaareinde van Churchills standbeeld, zou van Frankrijk uit zichtbaar zijn.

Er waren reeds verschillende standbeelden en portretten toegewijd aan de verheven bekwaamheden van de ex-premier, Winston Churchill.

VONNISSEN IN SLOWAKIJE.

Stefan Hassik, minister van vergadering, van Slowakije onder de bezetting der Duitsers werd ter dood veroordeeld tot het vuurpeloton, omdat hij de vijand geholpen had. Het vonnis werd uitgesproken door het Slowaakse Volksgerechtshof. Stefan Tiso, de minister-president uit die tijd, kreeg dertig jaren gevangenisstraf op dezelfde beschuldiging. Zijn broer Monseigneur Josef Tiso, de priester, die president van Slowakije was onder de Duitsers, werd het vorig jaar terechtgesteld. Verschillende andere beklaagden kregen straffen tot en met zeven jaren.

DE VOORSTELLEN BETREFFENDE SPANJE.

De afgevaardigden in het Politiek Comité van de Uno wachten op het verslag van het subcomité, dat de verschillen uitwerkt tussen de drie voorstellen in de Spaanse quaestie. Polen eist, dat de Uno optreedt tegen het Franco-regiem door het nemen van economische sancties in een poging om Franco af te zetten. De andere resoluties herhalen over het algemeen de resoluties van 1946, die de Francoregering moreel veroordeelden en een beroep deden op de leden van de Uno om de gezanten en ambassadeurs terug te trekken uit Madrid. Alleen Argentinië hield zich hieraan niet. De Verenigde Staten verklaarden zich gisteren tegen iedere verandering, die gepaard zou gaan met geweld en waren van mening, dat het Spaanse volk te zijner tijd en op zijn eigen wijze stappen zou nemen om zich in de rij der volken te plaatsen. Het eerste voorstel van Polen doet een beroep op de Algemene Vergadering de resolutie van 12 December opnieuw te bevestigen en de Veiligheidsraad aan te bevelen binnen een maand de Spaanse quaestie opnieuw te beschouwen. Het stelt eveneens voor, dat de Veiligheidsraad geschikte maatregelen zal treffen in overeenstemming met artikel 41 van het Charter van de Uno, waarin sprake is van economische sancties tegen een land. Het tweede voorstel is van Cuba, Guatemala, Mexico, Panama en Uruguay wil ook de resolutie van 12 December opnieuw bevestigd hebben en drukt de verwachting uit, dat de verplichtingen van het Charter uitgevoerd zullen worden, indien de toestand dit eist. De derde resolutie is van België, Luxemburg en Nederland. Dit voorstel spreekt zijn spijt uit over het feit, dat het besluit van 12 December niet geheel werd nagekomen en spreekt zijn vertrouwen uit, dat de Veiligheidsraad de verantwoordelijkheid zal weten te dragen voor de handhaving der vrede zodra de Spaanse quaestie dit eist.

NAAR LONDEN.

Koning Michaël van Roemenië en zijn moeder Koningin Helena verlieten Boekarest voor Londen, waar zij op 20 November het huwelijk zullen bijwonen van Prinses Elisabeth. Zij zullen onderweg bezoeken Boedapest, Munchen, Genève en Parijs.

het nieuws van vandaag

De Spaanse quaestie wordt nu behandeld in het Politiek Comité van de Uno. Er zijn drie voorstellen, waarvan twee gematigd. Het Poolse voorstel, dus dat van het Sovjetblok, is uiteraard het felste. Het eist zodanige economische maatregelen, dat de Francoregering uiteindelijk gedwongen zou worden af te treden. Hoe het uitgemergelde Europa zich die weelde zou kunnen veroorloven is niet erg duidelijk. De Verenigde Staten houden zich afzijdig en willen in geen geval, dat er geweld gebruikt zal worden om de situatie te veranderen. De Amerikanen begrijpen maar al te goed, dat de huidige toestand in Spanje nog zo slecht niet is voor Europa. Het is in ieder geval een stabiele regering, waar het communisme geen kans heeft en dat is voor de Verenigde Staten op het ogenblik het voornaamste. De slag gaat nu om het communisme. Daarvoor is het hele Marshallplan met zijn milliarden dollars voor opgezet. Het zou dwaas zijn om Franco de uitvoering van dat plan nog moeilijker te maken. Bovendien schijnt ons, dat hele gedoe in de Uno omtrent de Spaanse quaestie nogal opgeblazen.

Wij geloven, dat, als de Spaanse regering in ballingschap niet zoveel millioenen had kunnen medenemen, die actie allang geluwd zou zijn. Maar nu kan er, omdat er de centen voor zijn nog zwaar propaganda gedreven worden tegen Franco.

Zeker de Francoregering is niet ideaal, alhoewel men er over het algemeen heel weinig van afweet. Wat men er van weet, is echter niet te vergelijken met wat men weet over de terreur in de satelietstaten van Rusland. Het proces Maniu getuigt daar maar weer over. Waarom ageert de Uno daar niet veel meer tegen. De Uno begint zo 'n beetje op een poppenkast te gelijken om de mensen een beetje bezig te houden. Argentinië deed in deze quaestie wijs. Het ondernam niets tegen Spanje en deed er zaken mede. Peron schijnt nog niet zo'n grote huichelaar te zijn als vele zijner broeders in andere landen.

Zo er dictatuur in Spanje is, wel dan staat het in een rij geschaard met Engeland, dat volgens Churchill momenteel onder de Labourregering ook een dictatuur is. En dat het er niet ver van af is, blijkt wel uit het feit, dat de arbeidsdienstplicht zal worden ingevoerd. Niemand mag meer luieren. Ze moeten allemaal nuttig werk doen. Het klinkt misschien een beetje vreemd, maar de arbeidsdienstplicht is een ramp voor een land. Een land, waar men niet meer luieren kan, is een afschuwelijke plaats. Is de wereld niet bewoonbaar ondanks alle ellende, omdat er zo'n heerlijk stel luiwammessen rondlopen?

Wat gaat er worden van een wereld, waar allen in gereglementeerde arbeid zich uitsloven voor vadertje Staat en voor economie. Wat zijn onze verre voorouders te benijden, die uittrokken op de jacht of de visvangst als een sport beoefenden en zich verder onledig hielden met niets doen. Het luierend probleem is zeer belangrijk. Luieren moet de wereld niet uit, anders is werken slavenarbeid.

NS KONINKRIJK

ECONOMISCH NIEUWS UIT OOST-BORNEO.

De bevolking van Oost-Borneo leeft voor een groot deel van de opbrengst der grote wouden, die het land bedekken. Er wonen verzamelaars van bosproducten, houthakkers en vissers, die hun bedrijf uitoefenen op de rivieren, die niet alleen vis leveren, maar ook dienen voor de afvoer van het gekapte hout. De houtkap is belangrijk, hetgeen wel blijkt uit de productcijfers van het tweede halfjaar 1946, toen alleen al in het district Tarakan ongeveer 37.000 m³ rondhout, 400 m³ bekapt hout en 5.100 m³ bezaagd hout werd geproduceerd. Een gedeelte van dit hout levert deviezen op, een ander deel wordt gebruikt voor het herstel van geleden oorlogsschade in eigen land. Naar Shanghai werd in deze periode ruim 35.000 m³ rondhout verscheept en 650 m³ bezaagd hout naar Menado.

In de omgeving van Balikpapan bereikte de houtproductie van bezaagd hout in Juli 1947 een hoogtepunt, nl. 1.240 m³. De afvoer is in deze gebieden nog zeer moeilijk wegens het grote gebrek aan transport.

Naast het kappen van het hout in de bossen geeft ook de verdere bewerking in de zagerijen aan vele handen werk. Deze zijn hoofdzakelijk gevestigd in Samarinda en Perdjiwa. Einde Juli bedroeg de voorraad doiken in deze plaatsen respectievelijk 4.000 en 2.20z m³. De productie over deze maand bedroeg ruim 1.300 m³. Belangrijke leveranties werden gedaan aan de B.P.M., aan de steenkolenwinning te Lao Koeloe, V. & W. en de POD Menado. De productie van sirappen (eenhouten dakbedekking) door de bevolking wordt zoveel mogelijk bevorderd o.a. door kain induoement. In Juli bedroeg de aanmaak ruim 267.000. De aflevering bedroeg ruim 423.000 stuks, waarvan 300.000 naar Ambon.

De rubberproductie in Pasir bedroeg gedurende de eerste zeven maanden van 1947 67.000 kg. In Januari van dit jaar was de productie slechts 50 kg., in Februari 930 kg. om op te lopen tot 17.000 in Juli.

De visserij in het Mahakam merengebied ondervond moeilijkheden door de ongunstige waterstanden, hierdoor bleef de vangst beneden normaal. Tegen het einde van Juni daalden de visprijzen zeer sterk, daar de exporteurs een algemene prijsdaling verwachtten en uit de markt bleven.

Het gevolg hiervan was een prijsdaling voor Repang Ketjil van ƒ 1.30 tot ƒ 0.30 per kg. Uit het merengebied werd in Juli 70.300 kg. gedroogde en 44.500 kg. levende vis naar Samarinda afgevoerd. Laatstgenoemde plaats exporteerde ongeveer 150 ton gedroogde en gezouten vis. Ook Tandjoeng Seilor heeft een belangrijke export van vis. De visvangst bedroeg hier in Juni 8¾ ton.

TERUG NAAR NORMALE VERHOUDINGEN.

Langzaam maar zeker komt er schot in het herstel van normale toestanden in de handel. De Legercommandant heeft thans een nieuwe verordening vastgesteld die het goederenvervoer tussen de onder Nederlandse controle staande gebieden op Java, Madoera en Sumatra en de ongecontroleerde gebieden regelt. Bovendien is bepaald, dat alle locale vervoersverboden, uitgevaardigd vóór het inwerkingtreden van deze verordening door burgerlijke bestuursambtenaren die met militaire gezagsbevoegdheden waren of zijn bekleed, met het in werking treden van de Verordening Militair Gezag No. 518 ddo. 25 September 1947 zijn vervallen.

Het handelsverkeer zal zich thans weer normaal kunnen ontwikkelen. Van gebieden met grote productie kunnen de handelaren goederen naar schaarstegebieden vervoeren, zonder in conflict te komen met allerlei locale vervoersgeboden. Deze maatregel zal een prijsnivellerend werken, daar, bij grotere aanvoer in de schaarstegebieden, de prijzen in die streken zullen dalen.

Natuurlijk zullen er lieden zijn, die denken te profiteren van deze gedeeltelijke overgang naar normale toestanden, teneinde grote winsten te behalen, doch zij zullen hierbij slecht uitkomen, want de overheid is in dit opzicht op haar hoede.

Hoewel in het algemeen dus geen locale vervoersverboden meer zullen gelden, kan het op een bepaald moment toch noodzakelijk zijn om hiervan af te wijken. In gevallen van militaire noodzaak hebben de met militaire gezagsbevoegdheid beklede autoriteiten bevoegdheid om tijdelijke locale vervoersregelingen te maken.

40.000 DUITSE KRIJGSGEVANGENEN GEARRESTEERD.

Volgens het orgaan van de Duitse sociaal democratische partij te Berlijn, zijn de Sovjet autoriteiten er toe overgegaan 40.000 Duitse krijgsgevangenen, die door de Westelijke mogendheden gerepatrieerd waren, gearresteerd.

De Duitse bladen vragen zich bezorgd af wat er van het lot dier mensen gaat geschieden.

De „Taglische Rondschau" — een door de Russen gecontroleerd orgaan protesteert tegen al deze artikelen, die zij qualificeert als lasterlijke artikelen, opruiend van aard en kwalijk riekende uitwassen van een reactionaire pers.

UITBREIDING K.L.M.-VLOOT.

Op 6 November jl. kwam op Schiphol een nieuw Lockheed Constellation vliegtuig van de K.L.M. uit de Verenigde Staten aan. Dit toestel, de PH-TDC, brengt de Constellation-vloot van de K.L.B. op 12 stuks, waarvan er vier door de fusie met de K.N.I.L.M. in het bezit der maatschappij kwamen.

Deze vier vliegtuigen zijn „slaapwagens", uitgerust met 18 bedden, die uit de wand naar beneden geklapt kunnen worden.

Gedurende de maand November verwacht men nog vijf nieuwe Constellations, zodat de K.L.M. aan het eind van deze maand waarschijnlijk over zeventien Lockheed Constellations zal beschikken.

Ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

In het boek „My Indian Family", door Hilda Wernher, uitgever: The John Day Company, New York, komt in verband met de viering van het Hoogfeest van Kerstmis een hoofdstuk voor, die me zeer is opgevallen.

Het handelt over het gebruik van de kerstboom en de versiering daarvan.

Gaarne had ik hierover in Uw veel gelezen blad enige opheldering gehad van U, of van een Uwer lezers over deze kwestie, waarvoor bij voorbaat mijn hartelijke dank.

Hieronder volgt de vrije vertaling uit het Engels:

„De Christelijke traditie kent twee bomen: De Boom uit het Paradijs en de Boom des Levens. In de Middeleeuwen — men wist toen heel wat meer over deze dingen dan wij gewoonlijk thans — werden twee pijn — of dennebomen gebruikt bij de godsdienstige Kerstspelen, die door overlevering van de ene generatie op de volgende overgingen.

Aan een dier bomen nl. die, welke gebruikt werd bij de opvoering van het paradijsverhaal hing men appels.

(Dramatis personae: God de Vader, Gabriël, Adam, Eva, de Duivel).

Het spel eindigde met de val van den mens en zijn uitdrijving uit het paradijs.

Aan de andere boom, die gebruikt werd bij de opvoering van het kerstverhaal hing men rode rozen.

(Dramatis personae: Gabriël, Maria, Jozef, de herbergier, de herders, de Wijzen uit het Oosten).

Een diepe wijsheid zit achter dit onderscheid, welk we niet meer kennen.

In onze onwetendheid gebruiken we één boom voor beide voorstellingen en hangen appels, toffees, chocolaatjes en allerhande andere dingen tezamen met kaarsen aan onze kerstboom.

Dit is een grote fout.

De appel is het zinnebeeld van 's mensen zondeval en verlies van het paradijs, terwijl de kaars het symbool is van 's mensen wederopneming ten hemel door Christus.

Daarom mogen we nooit dezelfde boom met appels en kaarsen versieren.

In overeenstemming met de oud Christelijke traditie mag een kerstboom slechts witte kaarsen en rode rozen dragen. In latere tijden zijn zilverdraden bijgekomen.

Boven de boom behoort de vijf-puntige ster van Bethlehem die bij de geboorte van Christus de oudere zes-puntige Davidsster vervangt. Slechts de vijf-puntige ster kan de heraut zijn van den Zoon des Mensen daar zij de menselijke gestalte staande symboliseert, nl. het hoofd, de armen en de voeten.

Zilverdraden die aan de ster hangen herinneren aan het Goddelijk Licht dat op aarde kwam met de geboorte van Christus.

De witte kaarsen die naar boven branden zijn het zinnebeeld van de reactie van den mens op de Goddelijke genade: de gebeden en de dankbaarheid door de mensen aan God opgedragen.

Volgens de traditie moet het aantal witte kaarsen drie en dertig zijn, om de levensjaren van onzen Zaligmaker hier op aarde te gedenken.

Ook daarom moet het aantal rode rozen aan de takken van de boom verspreid, drie en dertig bedragen.

Waarom nu rode rozen aan de Boom des Levens, de echte kerstboom? Omdat zij iets zeer bepaalds voorstellen.

Volgens de Christelijke traditie en leer, moeten rode rozen die uit de droogste boom of uit een dorre staf groeien, ons altijd herinneren aan het nieuwe leven en de hoop die Christus de dorre menselijkheid heeft gebracht.

De denneboom en op de tweede plaats de pijnboom, hebben meer silicaat in hun bladeren dan alle andere. Daarom werden deze bomen gedurende vele eeuwen uitgekozen om de Boom des Levens voor te stellen.

De glans van den Hemel daalt bij de geboorte van Christus op aarde en uit de meest dode materie bloeien de rode rozen wat slechts God vermag.

Vele overleveringen en legenden spreken over dit wonder.

Volgens een oude legende verdwenen bij de geboorte van Jezus overal de sneeuw en naaldbomen bedekt met geurige rode rozen groeiden op, uit de bevroren grond.

In de nacht van de Heilige Geboorte bloeiden Rozen van Jericho in de voetsporen van Maria......"

Tot zover het boek.

Hopend dat U aan mijn verzoek zal willen geven, dank ik U voor de verleende plaatsruimte.

M.

SURINAME

H. FILOMENA-KERK.

Ook in Suriname heerst er grote devotie voor de H. Filomena. Men heeft plannen een nieuwe H. Filomena-kerk te bouwen aan de Schietbaanweg.

CURAÇAO

B.J.M. BAZAR ZAL NOOD MOETEN LENIGEN.

Iedere Curaçaoenaar, naar de Bazar.

In aansluiting op het reeds in ons blad verschenen bericht over „ZIJ, DIE HET MEEST ONZE HULP NODIG HEBBEN", vernemen wij thans dat men inmiddels gereed is gekomen met de plannen van een te houden bazar, — kortweg genaamd B.J.M. Bazar (Bazar pa Joe Mancaron).

De B.J.M. Bazar zal plaats vinden op 5,6 en 7 December a.s., en als geschikte plaats is uitgezocht, het terras, alsmede de terreinen van de J.P.F.-Club, waarbij de volle medewerking werd verkregen van de eigenaar, de Heer Royer, alsmede van het Bestuur van J.P.F.

Waar er op dezelfde plaats reeds meerdere bazars zijn gehouden, heeft de Financiële Commissie van het Wit-Gele Kruis zich verzekerd van de medewerking van het Comité, dat indertijd bij de gehouden BOLS-bazar een zeer actief aandeel had, en waar voornoemde bazar een groot succes is geweest, is men vol verwachting, dat thans, gezien het doel om de CURAÇAOSE GEBREKKIGE kinderen te helpen, de medewerking van alle instanties, en diegenen die daartoe worden aangezocht, zal worden verkregen.

In verband hiermede zij er op gewezen dat enkele heren dezer dagen een bezoek zullen brengen aan alle sociaal-voelende zakenlieden, teneinde giften in te zamelen in de vorm van cadeaux en prijzen, die in de diverse tenten zullen worden uitgeloofd.

Het is een bekend feit dat de handel in Curaçao gul is en gaarne op royale wijze medewerkt aan alle sociale en liefdadige doeleinden. Even bekend is het, dat vooral in de laatste tijd, nogal vaak een beroep gedaan wordt, op dezelfde handelaren, die steeds weer bereid bleken de goede zaak te steunen. Derhalve is er goede hoop, dat de tenten en stands van de BJM-Bazar gevuld zullen zijn met pracht-artikelen en dat men de prijzen te kust en te keur zal hebben,zodat het publiek zich niet onbetuigd zal laten, deze bazar, gelegen in het centrum van de Stad, te bezoeken.

De data zijn met zorg uitgekozen, het wordt een SINTERKLAAS-BAZAR voor het GEBREKKIGE KIND. Het Comité rekent op de steun van een ieder, die iets voelt voor dit prachtig sociaal werk. Een leger van enthousiaste medewerkers staat gereed om de bezoekers te ontvangen en te bedienen. De beste bands zullen ervoor zorg dragen dat de stemming erin blijft. Grote verrassingen staan U te wachten......ziet uit naar het volgende Bazar-nieuws,......en reserveert thans reeds uw Avonden op 5, 6 en 7 December.

BESPIEGELING OVER EEN ADELBORST.

Naar aanleiding van het vertrek van Hr. Ms. van Kinsbergen is U — zoals we gisteren reeds meldden — een feestavond georganiseerd door de adelborsten. De vraag dringt zich bij lezers op wat feitelijk een „adelborst" is en waar zij vandaan komen.

Welnu, de feestcommissie heeft zelf een antwoord gegeven op wat een adelborst is.

Een adelborst is een rare vogel, met een weinig goud gespikkeld, terwijl de grondkleur varieert van donkerblauw in de gematigde luchtstreken, tot wit in de warme zones. Zijn stamland is Den Helder in Nederland, waar temidden van wisselende weersomstandigheden zijn martiemme aard gevormd wordt. Observators meldden in Juli van dit jaar, dat een aanzienlijke zwerm haast volwassen exemplaren op een van de oorlogsschepen, op uitreis naar West-Indië, is neergestreken. Als aardige bijzonderheid vermelden wij, dat de etatmajor en de bemanning zich het lot van de diertjes aantrokken en besloten ze als bezienswaardigheden mee te nemen. Hierbij wordt de aandacht gevestigd op de geweldige vraatzucht, welke werkelijk ongelooflijk is, hetgeen eigenlijk een ongunstige statistiek van onderhoud en nuttig effect geeft. Verder veroorzaakt de adelborst nogal eens last door zijn nieuwsgierigheid, tot uiting komend in het nasnuffelen van leidingen, turbines en andere toestellen. De adelborst heeft ook nuttige eigenschappen. Zo hebben wetenschappelijke onderzoekingen aangetoond, dat hij een groot verdelger is van alcoholhoudende dranken. Op de Van Kinsbergen heeft de provoost een aardige bijverdienste aan de verkoop van de diverse soorten pluimage, die de adelborst aan boord verliest. Men zou het een constante rui kunnen noemen. Verder deed men aan boord nog enige aardige proeven met hun verstandelijke aanleg, hetgeen voor de ware adelborstenkenner een bron van vermaak is gebleven. Kortom, wij hopen dat de bewoners van het eiland Curaçao een dusdanig goede indruk van dit beestje hebben gekregen, dat zij spoedig tot een grotere invoer en toepassing zullen overgaan.

HET K.L.M.-NIJLPAARD.

Er wordt gebouwd op Schiphol, er wordt steeds meer gebouwd, allerlei dingen worden er gebouwd: loodsen, kantoren, magazijnen, proefbanken, toiletten en andere nuttige gelegenheden.

Zo werd er ook gebouwd tussen de cantine en de reparatieafdeling.

Daar verrees aanvankelijk niets, integendeel er werd een grote vierkante zeer diepe put gegraven. Toen werkten er vele betonmolens en waterpompen en tenslotte bleef er een betonnen bak, een platform en een soort stal over, waarvan outsider de portee niet snapten. Vele gissingen die varieerden van schuilkelders tot duikboothavens, landingsplaats voor hefschroefvliegtuigen en betonfunderingen voor een standbeeld werden gemaakt, tot op zekere morgen enorm zware ijzeren hekken verschenen, waarmede het bovengenoemde platform werd afgezet en toen ineens ging blijkbaar iemand een licht op, want de dag daarop, hing er een keurig bordje aan het hek met het opschrift:

NIJLPAARD
Hippopotamus Kaelemicus
Verboden te voederen
Gelieve niet te aaien.

Waarmede het raadsel van het rioolpompstation tot iedere bevrediging is opgelost.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: Throw a saddle on a star, 7 en 9 uur.

CINELANDIA: La viuda celosa, 8 uur.

ROXY: Toneeluitvoering 8.45 uur.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 15 November as. waargenomen door Zuster Langemeyer, Passangrahan, tel. 1227.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 14 November as. worden waargenomen door: Botica Wilhelmina, Hendrikplein 7, tel. 2380 (P.) en Botica Central, Bredestraat 45, tel. 2281 (O.).

CUROM:

Woensdag 12 Nov.: 18.30 Muziek voor kinderen; 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.35 Latijns-Amerikaanse muziek, aangeboden door de firma La Bonanza; 20 Nieuws; 20.15 Volksmelodieën; 20.30 Estrellas del Caribe; 20.30 Declamatie; 20.45 Quinteto Bonaire; 21.30 De wereld schrijft; 21.35 Zuidamerikaanse muziek, ons aangeboden door de firma Hurtado; 21.55 Nieuws.

Donderdag, 13 Nov.: 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 15 minuten met Arthur de Greef.

IETS OVER VLIEGTUIGBANDEN.

Het is jaren geleden, dat wij ons eigen autotje hadden Een heel gewoon ruis- en tuinChevroletje maar. En als we achteraf nagaan, wat wij van de techniek van dit Chevroletje afwisten, moeten wij bekennen dat het niet zo heel veel was. Wij zijn niet erg technisch aangelegd. Enkele feiten waren ons echter met de paplepel (of was het een bandenlepel) ingegoten: er moest voldoende benzine in de tank zijn, voldoende olie in het carter, voldoende water in de radiator en vol doende lucht in de banden. Ja, voor de banden hadden wij een metertje, dat we af en toe op het ventiel zetten en dan lazen wij in Engelse ponden de druk af. Was het niet twintig pond?

Twintig pond...... Hoeveel pond druk zou de band van een modern verkeersvliegtuig moeten hebben, vroegen wij ons af, toen wij vernamen, dat een Skymaster maar even achtentwintig ton weegt, een DC-4 drieendertig ton en een nieuwe Lockheed Constellation liefst zesenveertig ton!

In de bandenafdeling van de reparatiewerkplaats der K.L.M. op Schiphol hebben wij ons licht opgestoken. „De band van een Constellation?", herhaalde de werkmeester min of meer verbaasd mijn vraag.

„Natuurlijk, mijnheer, daar zit een druk op van vijfenzeventig pond.

Dat wil zeggen, de hoofdwielen, de neuswielen hebben maar zestig pond. De druk in de banden van een DC-4 is niet veel lager, en in de banden van een DC-3 zit 48 pond".

Daar staat zo'n wiel van een DC-4. Honderd kilo weegt zo'n ding. Wat een band! Wij herinneren ons flauw, dat een band van onze Chevrolet zes canvaslagen had. „Six ply" stond er op. „Hoeveel canvas-lagen heeft zo'n bandje?", vroegen wij wijsneuzig, op het enorme wiel wijzend. „Die heeft er twaalf. De band van een Connie heeft er veertien."

Hoeveel kilometer zo'n band wel zou kunnen afleggen, voor die versleten was? De fabriek garandeert ze voor negentig ladingen. De grootste slijtage ontstaat nl. bij de lading, wanneer de wielen de grond raken en in een fractie van een seconde van stilstand tot een snelheid van honderd omwentelingen per minuut komen. Negentig ladingen.

Dit betekent, dat een DC-4 of Skymaster vier maal het traject Amsterdam-Batavia en terug kan afleggen, dan worden de banden verwisseld. Ja, inderdaad, niettegenstaande ze in het oog van de leek nog volkomen gaaf lijken en zelfs het eerste canvaslelaagje nog niet zichtbaar is. De reden is, dat de K.L.M. geen risico's neemt. Een lekke band kan onaangename gevolgen hebben en daarom neemt men geen kans op een lekke band.

Nieuws van Overal

GEZWIJND.

Het dorpje Kerkdriel in de Bommelerwaard was onlangs in rep en roer, toen ambtenaren van de C.C.D. een razzia hielden op zwarte varkens — tamme, geen evers. De krulstaarten van lieden, die niet over een aanhoudvergunning of mestcontract beschikten, werden in beslag genomen. Maar de C.C.D. had hiermee de zaak niet voor elkaar. Geen mens wilde een auto ter beschikking stellen om de zwijntjes te vervoeren, uit protest tegen de actie van de „zwijntjesjagers". De volgende dag kwamen de ambtenaren terug om hun buit op te halen. Onmiddellijk liepen de dorpelingen heftig protesterend te hoop. Even later kilde en fabrieksfluit en de arbeiders lieten hun stenen voor wat ze waren en trokken naar de bedreigde plaatsen, hevig verontrust over het lot van hun knorders. De ambtenaren van de C.C.D. konden het varkentje niet wassen en, in overleg met de plaatselijke bureauhouder van de voedselcommissaris en de burgemeester werd besloten de varkens voorlopig maar in hun kotten te laten......

OOSTENRIJKS KATHOLIEK FILMCENTRUM.

Volgens de in de encycliek „Vigilante Cura" gegeven richtlijnen hebben de Oostenrijkse bisschoppen een katholiek filmcentrum opgericht, dat alle films zal censureren, die in Oostenrijk worden vertoond.

BEKENDMAKING

De Commissie inzake autobusdiensten op het eiland Curacao maakt hierbij bekend, dat voorlopig geen nieuwe vergunningen tot het onderhouden van autobusdiensten zullen worden verleend voor trajecten, waarop reeds meerdere autobusdiensten worden onderhouden, aangezien op deze trajecten thans voldoende in het vervoer is voorzien.

Namens de Commissie voornoemd:
De Voorzitter,
E. L. VENEMA.

Participacion

Comision pa servicio di autobus na Curacao ta participa koe por lo pronto permiso pa servicio di autobus lo no worde duna pa trajectonan, riba cual tin mas koe un servicio di autobus caba, como actualmente riba e trajectonan ei tin bastante ocasion di transporte.

Pa e Comision ariba menciona.
Voorzitter.
E. L. VENEMA.

ONS KONINKRIJK

DE VERANTWOORDELIJKHEID VOOR VERWARRING IN INDONESIE.

De „Sin Po" van 16 October schrijft onder deze titel het volgende:

Dr. Tsjiang Ting Fu in de Veiligheidsraad: „Het bevel om de vijandelijkheden te staken heeft de Nederlandse autoriteiten verhinderd om hulp te verlenen aan de door de terreu van Indonesische zijde bedreigde levens."

„Ik steun de Indonesische Republiek, doch ik kan haar niet steunen in het bedrijven van wreedheden."

Ditmaal heeft de Chinese vertegenwoordiger niet alleen zijn eigen opinie geuit, doch ook de gevoelens van de Chinese bevolking van geheel Indonesië tot uitdrukking gebracht. Zelfs de meest progressieve overzese Chinees zal geen reden hebben om de zoeven aangehaalde woorden van dr. Tsiang niet goed te keuren.

Het sympathiseren met de vrijheidsstrijd van het Indonesische volk is niet een monopolie van de progressieven alleen. De Chinese bevolking h.tl. heeft nog nooit de Chinese regering geadviseerd of van haar geëist om de vrijheid van Indonesië mede te onderdrukken.

Doch wij hopen, dat China al zijn invloed en macht zal aanwenden om Jogja eraan te herinneren dat de Indonesische vrijheidsstrijd slechts de sympathie en de steun van krijgen van de internationale wereld en van China, indien men bewijst, dat men die sympathie en steun waard is.

Het Nederlandse regiem in het verleden wordt (ten rechte) te veel onderdrukking van de politieke opbouw van het Indonesische volk verweten, doch de wijze, waarop de internationale wereld voor de republiek partij kiest en haar aanspoort blijkth et tendeel van nuttig en heilzaam te zijn voor dit land.

Het Indonesische volk behoort niet onderdrukt of voorgetrokken te worden, het dient opgevoed te worden tot een vrij volk, dat verantwoordelijkheidsbesef heeft. En een van de meest doeltreffende opvoedkundige methoden is de republiekeinen te doen beseffen, dat elk hunne daden, die internaaionale wetten en menselijkheid overtreden, een hevige internationale reactie zal uitlokken, welke hun eigen partij zelf ten zeerste zal benadelen. Doch de tot dusverre vertoonde intertionale houding doet de republikeinen nog „stouter" en „verwender" worden tot op het grenzeloze af. Daarom zijn wij de mening toegedaan, dat de grootste verantwoordelijkheid voor de verwarring h.t.l., die zulke catastrophale gevolgen heeft voor de Chinese bevolkingsgroep, noch bij de Veiligheidsraad noch bij Republikeinse zijde berust, doch bij de eViligheidsraad aldus de internationale wereld.

Wij hebben echter niet eerder kunnen dromen, dat deze opvatting gesteund zou worden door... dr. Tsiang Tin Fu.

POSTHUME BRITSE ONDERSCHEIDING.

Jan van Stoof, de Nederlandse verzetsman die met ware doodsverachting de Waalbrug een zeer belangrijk strategisch punt in de operaties om Nijmegen in 1944, heeft weten te redden van een Duitse vernietiging, is posthuum onderscheiden. De Britse premier Clement Attlee heeft de ouders van van Hoof een brief geschreven, waarin hij zijn waardering uitsprak over de diensten van van Hoof voor de geallieerde strijdkrachten.

HANDELSOVEREENKOMST MET RUHRGEBIED.

De eerste scheepslading ijzererts, bestemd voor het Ruhrgebied, is met het Zweeds vrachtschip „Hendrik Ibsen" in Rotterdam gearriveerd.

Dit is het resultaat van besprekingen, welke onlangs gehouden zijn en waarbij een accoord is bereikt tussen de Nederlandse Handelsmaatschappij en de Brits-Amerikaanse bezettingsautoriteiten in Duitsland.

Nederland zal de Ruhrgebieden van ijzererts uit Zweden voorzien tot 250.000 ton en grote hoeveelheden steenkool in ruil voor 100.000 ton staal producten.

BEURSNOTERINGEN AMSTERDAM.

Conversielening 98⅞, Koninklijke 451½, Unilever 290 ½, Philips 371½, AKU 167½, Ned. Scheepvaart Unie 187, H.V.A. 235 ¼, Delimy 169½, Amsterdamrubber 163¼.

De markt is aarzelend, de industriepapieren waren onregelmatig, de vrije handel daarentegen was levendiger.

CURAÇAO

Hr. Ms. VAN KINSBERGEN VERTROKKEN.

Zoals we gisteren reeds in onze editie melden, is de Hr. Ms. van Kinsbergen de Annabaai uitgevaren met bestemming Casablanca aan de Afrikaanse Noordkust. Van 24 tot 27 November zal het oorlogsschip daar vertoeven om dat de thuisreis te ondernemen. Het schip wordt op 2 December te den Helder verwacht.

Nieuws van Overal

LUCHTVERDEDIGING IN AMERIKA.

De Verenigde Staten zullen 250 superforten bommenwerpers uit de reserve halen en inschakelen in het actieve luchtverdedigings-apparaat volgens het luchtverdedigingsprogramma, dat enige maanden geleden werd aangekondigd. De totale sterkte van de luchtmacht bestaat dan 55 groepen bommenwerpers en jagers, zomede 15 geraamte groepen.

RUSSEN EXPERIMENTEREN MET ATOOMBOM.

De Moskouse correspondent van het Parijse Blad „Intransigeant" meldde dat de Sovjet Unie in Juni van dit jaar reeds atoombomproeven hebben genomen. Zij lieten een proefatoombom van nauwelijks 6 kilogram exploderen in een afgelegen gebied in Siberië in bijzijn van 280 Russische atoom-deskundigen en regeringsfunctionarissen. De dichtsbijgelegen stad was Iraousk op 80 k.m. Griggs voegde eraan toe dat hij vernomen had dat de Russische experts toegaven dat Rusland vijf jaar ten achter staat bij de Verenigde Staten.

NIEUWS IN HET KORT.

— Minister Lieftinck vertoeft momenteel in Parijs voor besprekingen betreffende de heropening van de vrije handel in effecten aan de Parijse Beurs.

— De Tweede Kamer is met de beraadslagingen van de begroting 1948 aangevangen.

De Wapenstilstandsplechtigheden zijn overal gevierd met parades en herdenkingsbijeenkomsten.

In Berlijn is een grote verdelgingsstrijd aangebonden tegen de ratten, die de straten van de hoofdstad onveilig maken. Volgens officiële gegevens vertoeven er 3 millioen ratten in de ruines, die dagelijks 90.000 voedselrantsoenen opeten.

Het aantal ratten is even groot als het aantal inwoners.

GROTE OVERSTROMINGEN IN FRANKRIJK.

In de vlakte van Adana te Frankrijk is na een 60-urige zware regenval een grote overstroming oorzaak geweest dat duizend personen verdronken in de vlakte van Romingen. De stad Adana wordt eveneens bedreigd, een stroom vluchtelingen verlaten de huizen. 1500 werden er dakloos.

DE GAULLE OVER DE VERENIGDE STATEN VAN EUROPA.

Duisland geen eenheid.

De Franse politicus Charles de Gaulle deed een beroep op Frankrijk om het initiatief te nemen en over te gaan tot het sluiten van een hecht blok met de Verenigde Staten van Noord-Amerika, Groot Britannië en alle andere landen, die zich door Sovjet Rusland bedreigd gevoelen.

Op een persconferentie zeide De Gaulle, dat Frankrijk een leidende functie moest innemen in de oppositie tegen de Sovjet. Dit vanwege het feit, omdat Frankrijk zowel in het buitenland als in het binnenland bedreigd werd. De Gaulle zeide, dat één der doelen, waarnaar zijn Franse Volkspartij streefde, was het vestigen van een sterk hecht nationaal front.

Deze persconferentie was de eerste, die De Gaulle in zes maanden tijd gehouden had, en bijgewoond werd door 300 journalisten en volgelingen van zijn prtij. Op deze bijeenkomst zeide de Franse politicus, dat Frankrijk het meest bedreigde land was. Van buiten, aldus De Gaulle, werd Frankrijk bedreigd door „deze grote macht", die geweldiger is dan welk andere macht ook, terwijl hij van binnen uit bedreigd werd door de onafhankelijkheid der eigen partijen, die door bedoelde buitenlandse macht ondersteund werden.

Bij deze redenering liet De Gaulle niet uitkomen, of hij met „deze partij" bedoelde de „Sovjet Partij", of de „Communistische Partij", doch hij qualificeerde ze als „Separatisten".

De Gaulle zeide verder: „Frankrijk moest zich organiseren, teneinde zichzelf te kunnen handhaven. Hij moest zich aansluiten bij die landen, die zich bedreigd gevoelen. Frankrijk moest samenwerken met de Verenigde Staten van Noord-Amerika op een basis van mogendheden ten opzichte van elkaar."

De Franse politieke leider haalde vervolgens aan, dat Amerika economische hulp zou kunnen geven, terwijl Frankrijk benut zou kunnen worden vanwege zijn geographische ligging en zijn morele invloed in Europa zou kunnen doen gelden. Frankrijk moest onmiddellijk beginnen met het organiseren van Europa voor een verdediging.

De Gaulle legde in het bijzonder de nadruk op het feit, dat de economische en politieke relaties tussen Frankrijk en Italië nauwer aangehaald moesten worden. Er moesten ook nog verdragen worden afgesloten met Amerika en Engeland, doch De Gaulle merkte op, dat Frankrijk geen bedelaar behoefde te zijn.

„Frankrijk", aldus hamerde De Gaulle, „moest het initiatief nemen."

Het Franse volk was bereid de strijd te aanvaarden.

De Gaulle zeide dat zijn partij de R.P.F., onder het huidig regime niet aan de macht zou kunnen komen. Dit neemt niet weg, aldus ging de spreker voort, dat mijn partij zodra de gelegenheid zich hiervoor leent de macht moet krijgen. Hij viel nog de arbeiders Unie aan, daar deze vakbond zich liet beinvloeden door de communistische partij.

De spreker sloeg met de vuist op tafel toen hij zeide, dat Frankrijk zich zou blijven verzetten tegen de eenheid van Duitsland. Hij zeide voorts dat de komende conferentie te Londen, waaraan de ministers van Buitenlandse Zaken van Amerika, Engeland, Frankrijk en Rusland zullen deelnemen, zal moeten beslissen of men over zal gaan tot het vormen van een eenheid van geheel Duitsland of van een eenheid van West-Duitsland.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN:

Woensdag, 12 November.

C.P.I.M.

Telegram Afdeling: tel. 307 na 23 uur J. Korevaar, tel. 255 of 843 (844) Hotel.

Personeel Afdeling: J. G. Borreman, Negropont 74A, tel. 525.

Materialen Afdeling: M. Plaisier, Hotel, kamer 60, tel. 843/4.

C.S.M.

Rederij: P. J. Hesper, tel. 701.

Scheepsagentschap: 8 — 23 Office, tel. 458 — 551; 23 — 8 P. C. Heitlager, tel. 288.

Dok Afdeling: D. J. Egge, tel. 821.

Het gezellig uurtje van het Rust Oord

op Zondag 9 November 1947

Na jaren geleden weer eindelijk in de gelegenheid gekomen om de patienten een gezellig uurtje te bezorgen. Namens al de patienten wil ik U voor uw medewerking dank zeggen. O.a. den Weled. Zeergeleerden heer Dokter Waszinck, die ons materieël, zowel met alles de volle medewerking gaf. Als ook de Chef van Hinsbergen. Een bijzondere dank aan onze leider den oppasser Margarita die ons dagelijks in kennis stelde van het voetbalspel, deze oppasser is volgens ons een zeer hoge prijs gesteld. het gebeurte heel weinig of beter gezegd haast nooit dat een oppasser van bovenstaande inrichting deze opoffering gaf: redenen waarom; het spreekwoord zegt geduld overwint alles en aangezien de meeste dit niet bezitten en het misschien te lastig voor hun is ons op de hoogte testellen van het voetbalspel, en volgens ons schijnt men liever dit niet tedoen, aangezien dit hun eigentijd zal kosten. Margarita wij waarderen uw leiding want door dit zijn wij in de gelegenheid gekomen aan een opleiding temogen hebben. Wij hopen dat U ons steeds met dezelfde frisse moed zal bijstaan; het spreekwoord zegt geld verloren niets verloren maar moed verloren alles verloren. Nogmaals de hartelijke dank ook aan onze vrienden van de vereeniging D. S. C.

een patient.

TONEELVEREENIGING „EMMASTAD"

PREMIERE VAN

„M'N ZUSTER EILEEN"

Comedie in 3 bedrijven.

door

Joseph Fields & Jerome Chodorov.

Regie: H.H. W. Schatborn & P. J. Berger

OP ZATERDAG 15 NOVEMBER 1947 IN DE

SOCIETEIT ASIENTO"

te geven 8.30 uur n.m. precies.

Loting en plaatsbespreking op Donderdag 13 November a.s. om 4.45 uur n.m. in de Societeit „Asiento".

Prijs per plaats: f. 1.50.

GEEN INTRODUCTIE

Gisteren overleed na de H.H. Sacramenten te hebben ontvangen ons innig geliefde moeder, zuster, schoonmoeder en vriendin Mevrouw,

LEONIE FOWLER-MEYER.

Haar nagedachtenis zal diep door ons betreurd worden.

Fam. Fowler.
Fam. Meyer.
Fam. Nouel.
Fam. Pieters.
Fam. Lei.

Cur: 12 Nov. '47.

Palembang oogst eerste verdienste voor Indonesische schatkist

Met een auto door de rimboe van Zuid-Sumatra rijdend, kan men verbaasd staan op een plek, tientallen kilometers van de meest nabije kampong verwijderd, een kleine, verwaarloosde rubbertuin aan te treffen. Zuid-Sumatra is overdekt met deze kleine rubbertuinen van de bevolking, die met elkaar (exportcijfer 1940 33 millien gulden) haast half zo belangrijk zijn als de olie (export 1940 100 millioen gulden) en voor de oorlog een tienmaal hogere opbrengst hadden dan de Westerse rubberondernemingen (export 3 millioen gulden).

Er zit een enorme gok in het Palembangse handelscentrum van vandaag. De meeste rubbertuinen zijn verwaarloosd, omdat de bevolking in de Jappen-tijd voor eigen voeding moest zorgen en de ladangcultuur (rijstbouw op ontboste grond) zoveel tijd eiste, dat de rubbertap werd vergeten. Vandaag de dag is de residentie Palembang nog afgesloten van de belangrijke rijstcentra, van Benkoelen en Djambi en voor zover er nog rubber getapt wordt, kan een deel van het binnenland afvoeren op republikeinse havens.

Niettemin zijn de eerste hekwielers (rivierboten) de Moesi opgevaren om te trachten in het binnenland rubber op te kopen. Via de spoorlijn kwam reeds 800 ton bevolkingsrubber naar Palembang. De oliebronnen en de kolenmijnen mogen haar geld dan weer opbrengen, zolang de rubberbron van Sumatra nog niet op meer normale wijze vloeit, zolang is het economisch evenwicht niet hersteld en zijn de politieke, economisch evenwicht niet hersteld en zijn de politieke, economische en financiële moeilijkheden nog niet van de baan, aldus schrijft Herman Leenes in „De Volkskrant".

Vete beslecht.

Politiek zit het Palembangse klem tussen de vanouds weinig loyale Kommeringstreek en het gebied rondom Sekajoer. De republiek trok in Sekajoer handig voordeel van een eeuwige strijd tussen de families, die met de vergaderingen van hoofden het gehele gebied in feite beheersen. Een oude vete tussen twee families nabij Sekajoer gaf bijzondere moeilijkheden. Militair valt er weinig uit te richten, want het mag ook in Amsterdam nauwelijks tot de mogelijkheden worden gerekend, dat door het ingrijpen van de politie twee twistzieke Jordaanse buurvrouwen het met elkaar eens worden. In Sumatra lag de zaak even anders. De twee families, die vroeger elke dag overhoop lagen, waren door een huwelijk wel iets bijgedraaid, maar het zou een knap Nederlands politicus moeten zijn, wilde hij de „pa" tevreden stellen, zonder de „schoonpa" tekort te doen.

De ambtenaar van Binnenlands Bestuur probeerde het eerst met een redevoering, die hij afstak precies op de grens van de twee familiegebieden. Geen resultaat. Daarna heeft hij zowel de pa als de schoonpa tezamen gebracht en ze beiden min of meer het „opperhoofdschap" van Sekajoer aangeboden. Dat is niet alleen tot een accoord gekomen, maar bovendien — tekenend voor de inheemse machtsverhoudingen — is de rust in dit gebied binnen enkele dagen tijds volkomen weergekeerd. „Weet u" sprak de kundige ambtenaar tot de „pa", „ginds ligt nog een moeilijk dorp". De „pa" glimlachte: „Ik zal er naar toe gaan; er zit een neef van mij". Sindsdien geen moeilijke dorpen, sindsdien varen de rubberboten weer. In de Kommeringstreek zal het politieke kansspel echter meer hoofdbrekens kosten.

Vals geld was beter.

Op de zwarte markt van Palembang bood een Chinees mij Japans geld te koop aan. Briefjes van eenzelfde muntwaarde van het ene stapeltje kostten één gulden per veertig briefjes: van het andere stapeltje: één gulden per vijf en zestig briefjes. „Alles goed en wel, vrind", vroeg ik, „waarom dat prijsverschil?" „Ik zal het u maar zeggen", antwoordde de Chinees, „de briefjes van veertig voor een gulden er nog mooier uit en waren ze beter gedrukt.

Soldaten in hun vrije tijd.

Nabij Palembang bezocht ik de rubberonderneming Melania Alisia Sala. Zevenhonderd man personeel weer terug. „Omdat ze het hier vroeger zo slecht gehad hebben", zeide de planter. Voor 1600 hectaren bedraagt dat productie thans zes ton per dag, dus vrijwel normaal. De fabriek lag in puin, maar er valt wat te beleven: „Weet je", zeide de planter, „dit gehele wederopbouw is eigenlijk een verduveld leuk werk." Er zit iets in, want per slot van rekening zijn de mogelijkheden in Indië onbegrensd en mag je als planter trots zijn, wanneer je de zaak uiteindelijk zo hebt kunnen spelen, dat je de republikeinen, voordat ze de onderneming verlieten, de gehele tuin keurig schoon hebt laten maken... op republikeinse rekening en in de gauwigheid een nieuw fabrieksgebouw op de fundamenten zet met stenen uit een steenfabriek, die je zelf twee weken geleden uit de grond hebt gestampt, en een enorme dieselmotor uit een dump in elkaar gezet en aan het draaien kreeg, dank zij het werk van een paar Nederlandse militairen (in hun vrije tijd), die het „ongeveer" wel wisten en er niet tegenop zagen, een zware dieselmotor in elkaar te zetten, hoewel een werktekening ontbrak. Dan zie je per saldo over het hoofd, dat de eigen fabrieksinstallaties in een Chinese fabriek te Palembang staan, zonder dat je ze terug kunt krijgen, omdat er een ordonnantie van 4 Augustus bestaat waarbij bepaald wordt dat alles wat op een fabriek of onderneming op het ogenblik van overname werd aangetroffen, in eigendom aan die fabriek of onderneming overging. Men moet ten slotte in dit grote land langs grote lijnen werken. „Maar over een maand — verzekert de planter — verwerken we onze dubber weer zelf." Hoe hij het klaar wil spelen, weet ik niet, al heb ik het flauwe vermoeden, dat er op het ogenblik, dat hij het klaarspeelt, weer een goed verhaal voor het nageslacht geboren is.

Opbloei handelsleven.

Maar de rubber met vrachtwagens en schepen, de olie via pijpleidingen, de steenkool per trein, alles komt in Palembang tezamen.

Het Palembang, dat meer dan welk ander deel van de Archipel dan ook op het ogenblik voor de „eerste verdienste" zorgt, wanneer de Verenigde Staten van Indonesië de wederopbouw kunnen beginnen. Wel sputteren de exporteurs — in republikeinse tijd gewend naar eigen goeddunken met verkregen buitenlandse valuta te handelen — nog tegen, doch het Deviezeninstituut heeft volgend jaar de touwtjes weer in handen, doordat bepaald werd, dat de exporteurs met ingang van Augustus 1947 een deel der verkregen deviezen wordt teruggegeven, namelijk de eerste twee maanden veertig procent, de derde maand dertig procent, de vierde twintig procent en de vijfde maand tien procent. Ik zeide al, dat men in Indië langs grote lijnen moet werken.

Ondanks dit of juist dank zij dit beleid zit er weer muziek in het Palembangse handelsleven. De jonge soldaten beveiligen het grensgebied. De ondernemers kunnen weer werken. Het Sumatraspoor zorgt voor bervoer. Aan de Moesi draaien de kranen weer en op de rivier ziet men het drukke beweeg van scheepjes en schepen. Tot op heden werd ruim 4000 ton rubber geëxporteerd. De olie wordt in tankers afgevoerd. De Standard Petroleummaatschappij hoopt eind 1948 weer haar vooroorlogse capaciteit te hebben bereikt. De kolenmijn van Boekit Asem kan reeds méér leveren dan geheel Indië op het ogenblik nodig heeft.

En op de kleine buitenpost doet de soldaat uit een plek in Drente of Groningen het werk en elders is het een controleur van B.B., die in zijn eentje en met één besluit een streek veilig maakt, of een Rode Kruis-dokter, die met zijn injecties bijna letterlijk orde en rust om zich heen spuit. Ik kan best begrijpen, dat soldaat Gerrit van der Meent — in zijn taal gesproken — zwaar op de kast zit, wanneer hem nu al, nauwelijks twee maanden na de bevrijding, in de BPM-soos op Talong Djimar een glas bier wordt geweigerd. Wij zijn maar al te snel tot vergeten geneigd.

STATEN VAN CURAÇAO

Vergadering op Donderdag den 13den November 1947 des avonds 8 uur.

Te Behandelen Onderwerpen:

1. Ingekomen stukken.
2. Ontwerp-1ste Aanvullende begrooting 1947

Uitgegeven te Willemstad, 10 November 1947.

De Griffier,
VAN WEEL.

Stem van katholieke pers roept in Duitse woestijn

Dezer dagen ben ik de gast geweest van de journalisten uit de Britse zone, die in de oude keizersstad Aken hun „journalistengesprekken" voeren. Journalistieke kopstukken houden er inleidingen over actuele journalistieke problemen, die dan tot onderwerp van een brede gedachtenwisseling worden gemaakt. Dr. Leo Hilberath, de directeur van de eerste Duitse journalistenschool te Aken zal spreken over de beroepsscholing der journalisten, dr. Friedrich Vogel uit Dusseldorp over persrecht en persvrijheid, Hermann Schäfer uit Aken over het dagbladwezen, aldus de ‚Volkskrant.'

Dezer dagen was er verbroederingsavond in de „Bärenhof" in Aken, waar de journalisten uit West-Duitsland waren samengestroomd, niet alleen om de openingsrede te beluisteren van prof. dr. Gustav Plessow, maar ook om zich te verzamelen aan een feestdis, welke naar Nederlandse maatstavx een hongermaal was. Een paplepel aardappelen een paplepel rode bieten en een zure haring, met een kop magere bouillin vooraf. De journalisten noemden het een wonder, dat men er in was geslaagd zoveel kostelijk eten te vergaren.

„Maar", zeiden ze, „Ge moet niet vragen, hoeveel het kost"...

Stuk voor stuk versjofelde journalisten, ondanks hun leidende functie in het nieuwe Duitsland en veler doctorstitel.

De honger spreekt uit hun ogen. Er is een lijdende trek om veler mond. Het zijn meest journalisten, die de gruwelen van het concentratiekamp aan de lijve hebben ondervonden „zuivere" journalisten, die recht van spreken en schrijven hebben, wegens hun houding in de barre nacht van het Derde Rijk. Zij staan voor een ontzettend moeilijke taak.

Onverschillige lezers

Daar is eerst het instellende gebrek aan papier. De grote dagbladen verschijnen nog maar tweemaal per week: er gaan nu geruchten, dat het driemaal per week zal worden met een verkleind formaat. Daar is vervolgens de onverschilligheid van het vok, dat alleen maar belangstelling heeft voor eten en drinken. Maar deze journalisten waren idealisten en zijn het gebleven.

Naast me zit dr. Joseph Hofmann, hoofdredacteur van de „Aachener Volkszeitung". Hij heeft meegedaan aan de Putsch van 20 Juli 1944, die honderden leidende figuren uit het katholieke kamp het leven heeft gekost, waardoor nu de heropbouw van het katholieksociale leven buitengewoon belemmerd wordt. Dr. Hofmann is een persoonlijke vriend geweest van dr. Hein Houben, hoofdredacteur van de „Katholieke Wereldoost" in Breda, met wie hij lang en hartelijk heeft samengewerkt op de redactie van de vooroorlogse „Kölnische Zeitung." Hij spreekt met weemoed over het verscheiden van deze karaktervolle mens en begaafde journalist, die in een concentratiekamp stierf. „Das hat das andere Deutschland gemacht, furchtbar!"

Daar is onder deze journalisten geen aanmatigende trots, maar de ruiterlijke erkenning, dat Duitsland een grote en zware schuld op zich heeft geladen. Men wil weten, hoe alles in Nederland is en het blijkt, dat men het hier een sprookjesland waant, een luilekkerland. Als ze de waarheid vernemen, kijken ze op. Ze weten wèl, wat Duitsland Nederland heeft aangedaan, maar dr. Hofmann zegt, dat de gruwelen op rekening komen van de naziterreur en van de geest door deze terreur gekweekt. „In de geest hebben wij ons niet laten gelijkschakelen, wij hebben onze strijd gevoerd, maar de strijd was zo ongelijk.

De volle waarheid hebben wij pas na de bevrijding vernomen en wij hebben ons diep geschaamd, ook en vooral over wat het Derde Rijk, dat ons rijk niet was, uw volk heeft aangedaan.

Dovemansoren.

Deze journalisten aanvaarden hun schone taak weer als roeping. Ze willen hun volk een blijde boodschap brengen, die van de democratie. De katholieke journalisten willen dit ook, maar willen ook dieper graven. Zij willen vooral de blijde boodschap van het Evangelie uitdragen in het leven van alle dag. Maar alle journalisten schrijven practisch voor dovenmansoren. Ze staan alleen. En daarom groeit de behoefte aan contact met het buitenland.

Engelse journalisten waren uitgenodigd om aan de „Akense journalisten-gesprekken" deel te nemen, maar de pasmoeilijkheden bleken te groot. Dr. Hofmann is al naar Engeland geweest en heeft met succes nieuwe contacten gelegd. Ook in de Zweedse perswereld heeft men grote belangstelling voor het werk van deze journalisten. Met Nederland is nog geen enkel contact tot stand gebracht. Toch voelt men grote behoefte juist met ons land een geestelijke, politieke en culturele gedachtenwisseling aan te knopen. „Wij kunnen van uw Nederlandse democratische opvattingen heel wat leren" bekennen mij de leiders. Maar zij voegen er onmiddellijk aan toe: „Dit alles moet groeien. Het Derde Rijk heeft u te veel kwaad gedaan om spoedig te vergeten en te vergeven."

Bittere ernst.

Dr. Hofmann zegt: „Wij moeten elkaar terugvinden. Zoals het nu gaat, kan het niet eeuwig blijven. De problemen van de dag blijven niet voor de grenzen staan. Onze noden kunnen u niet onverschillig laten, als wij verkommeren en West-Duitsland gaat ten onder, dan kan alleen Stalin maar lachen.

Wij vrezen Stalin niet. Wij weten, dat hij evenmin winnen kan als Hitler, want ieder regiem, dat ingaat tegen de menselijke natuur en de goddelijke rechten is ten onder gedoemd. Wij willen een nieuwe en betere toekomst bouwen, maar kunnen dat niet zonder het buitenland. Wij zijn op elkaar aangewezen, allereerst en allermeest de katholieken onderling. Wij moeten gezamenlijk het pleit winnen of gezamenlijk ondergaan."

Verwaarde visioenen dwarrelen door het hoofd van deze journalisten, die het goede willen met een onverschillig volk, welke diepste levenswijsheid is: „Die ons te eten geeft, is onze vriend". Er wordt ook onder deze journalisten niet gelachen. Bittere ernst kenmerkt hun besprekingen. Zij weten waar het om gaat en wat er op het spel staat. Maar zij geloven in de ordenende kracht van een zuiver beginsel, vooral de katholieke journalisten, die spreken als mensen die weten. Dat was de meest hoopvolle les, die ik meenam van deze begroetingsavond in een tot puin vervallen Duitse stad.

Nieuws van Overal

CEMENT-PRODUCTIE.

Zals reeds eerder is medegedeeld, werd bij de uitbreiding van het Padangterritoir de grote Portland-cement fabriek van de N.V. Nederlands-Indische Portland Cement Maatschappij bevrijd. Weliswaar was het een dubbeltje op zijn kant, want in de fabriek werden, overal verspreid in vitale machines, ruim 60 scherpgestelde vliegtuig- en andere bommen aangetroffen, terwijl van vele, met olie overgoten, hopen rubberslabs er reeds een tweetal in brand stonden, doch onheil kon worden voorkomen door snel ingrijpen.

Een belangrijke hoeveelheid halffabrikaat, voldoende voor 10.000 ton Portland Cement werd aangetroffen, terwijl de fabriek zelve — behalve dan door de gevolgen van het geallieerd luchtbombardement in 1944 — niet al te zeer beschadigd bleek te zijn.

Deze fabriek is de enige producent van Portland cement in geheel Indonesië en zij was voor de oorlog, met hare capaciteit van 240.000 tons cement per jaar, de grootste cementfabriek van geheel Zuidoost-Azië, terwijl zij met dit quantum een zeer groot deel van de totale cementbehoefte van Indonesië (ca. 300.000 ton voor de oorlog) dekte.

Een der 120 meter lange roterende ovens welke met steenkolen gestookt worden, staat klaar om de productie te hervatten; twee andere kunnen respectievelijk 3 en 6 maanden daarna mede in bedrijf komen, terwijl de vierde even — toevallig de kleinste — door het luchtbombardement in 1944 zo zwaar vernield werd, dat zij eerst een grote en langdurige reparatie zal behoeven.

De fabriek betrok in normale tijden de benodigde steenkolen voor het branden der cement van de Ombilin-mijnen, doch doordat geen verbinding bestaat tussen Padang en deze mijnen, welke buiten bezet gebied liggen, diende naar andere kolenbronnen te worden uitgezien. De steenkoolproductie der Boekit Assem mijnen in het Palembangse is weliswaar reeds aanmerkelijk opgevoerd, doch toch nog niet voldoende om bij de cement-productie te worden ingeschakeld, en omdat na zorgvuldige calculatie gebleken is, dat import van kolen voordeliger is dan import van cement en een belangrijke deviezen-besparing zal opleveren, zijn thans deviezen toegewezen voor rehabilitatie-doeleinden en aankoop van bedrijfsbenodigdheden, alsook voor de aankoop van steenkolen.

Zodra deze kolen hier te lande zullen zijn gearriveerd, zal met de productie een aanvang worden gemaakt, terwijl nu zeer binnenkort de afwerking van het halffabricaat, waarbij geen steenkolen benodigd zijn, omdat de gehele fabriek zelve door middel van waterkracht-centrales gedreven wordt, de hier voor de wederopbouw zo dringend benodigde Portland cement zal beginnen te leveren.

Aangenomen mag worden, onvoorziene omstandigheden voorbehouden, dat in de maanden November en December elk een 5000 ton Portland cement de fabriek zullen verlaten, en dat dan na het aansteken der eerste roteeroven de eerste drie maanden van 1948 een productie van 6000 tons per maand zal kunnen opleveren, waarna de productie geleidelijk verder zal worden opgevoerd.

DOMINÉ ZIET SPOKEN.

De predikan S. v.d. Woude heeft Vrijdag (31 October 1517 is de dag waarop Luther zijn 95 punten proclameerde) in de Evangelisch Lutherse kerk aan het Spi te Amsterdam ter herdenking van de Kerkhervorming zijn gemeente ingelicht over „De dreigende macht van Rome." De voornaamste stelling, welke hij naar voren bracht, was, dat „Rome" niet alleen in de tijd van Luther, maar ook nu over een geweldige geestelijke, economische en politieke macht beschikt.

„In de laatste tientallen jaren", zo zeide ds. v. d. Woude, „heeft er een geweldige Rooms-Katholieke emancipatie plaats gevonden." Hij noemde zelfs cijfers: „In ij943 bezocht 43.33 percent van de gehele schoolgaande jeugd katholieke scholen. Deskundigen menen, dat dit getal nu wel gestegen zal zijn tot 50. Beseft vrien, welke gevolgen dit zal hebben. Denkt aan de gezinnen, welke al deze mensen zullen vormen en aan de gezinspolitiek, die Rome daarbij volgt.

Sommige beweren: wat zich daar ontwikkelt is een demografisch proces.

Als dat ons enige perspectief is, kunnen wij wel zeggen dat we voor een failliete boedel staan" („We kunnen er binnen enkele jaren onder zitten").

De predikant ging verder in op zijn eigen bewering, dat de katholieke kerk weer een geweldige macht vormt in Nederland. „Het is een feit, dat de K.R.O.-programma's de beste zijn, dat de katholieke kranten bovenaan staan, dat de katholieken in hun gelederen vele geleerden, doctoren en leraren tellen en dat zij niet alleen op economisch maar ook op cultureel gebied een belangrijke macht vormen. Zij houden de sleutelposities in handen. Ziet, vrienden, naar de kastelen van gstichten, scholen en kloosters, welke zij hebben gebouwd. Rome koopt in Friesland, maar ook en vooral in Noord-Holland, boerderijen en grond. Niemand anders kan er bij komen want Rome biedt de hoogste prijs. Rome werk op een enorme manier in de kampen van politieke delinquenten. Rome is Nederland aan het annexren. Men moet de pet die pafnemen voor de wijze, waarop Rome dit alles organiseert."

„Als in de toekomst de coalitie tussen de Partij van de Arbeid en de roomsen verbroken wordt, wie zal dan de meeste winst hebben binnengehaald?

Ziet naar het ambtenarencorps, vrienden. Wat we nu zien is niets anders dan een contrareformatie en in „De Linie" kan men merken hoezeer de Jezuïten hierachter staan." Ds. v. d. Woude wees ten slotte op de krachten, welke er volgens hem nog in het protestantisme sluimeren en riep zijn toehoorders op om te vechten voor de grote zaak van het protestantisme.

Na deze preek werd lied 177 gezongen (met trompet-begeleiding), waarin onder meer deze passage voorkomt:

„De vijand rukt vast aan
met opgestoken vaan
hij draagt zijn rusting nog
van gruwel en bedrog
maar zal als kaf verdwijnen"